

MÜ'MİN GEÇİMLİDİR*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

l'lemû eyyühe'l-ihvân... Inne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِنَّ الْمُؤْمِنُ يَشْرَبُ فِي مَعَى وَاحِدٍ
وَالْكَافِرُ يَشْرَبُ فِي سَبْعَةِ أَمْعَاءٍ

(مالك حم. م. ت. حب. عن أبي هريرة؛ حم. طب. عن نضلة بن عمرو؛

حم. والبغوى عن رجل من جهينة)

RE. 230/5 (*El-mü'minü yeşrebü fî mian vâhidin, ve'l-kâfirü yeşrebü fî seb'ati em'àin.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

Berâber bir salât ü selâm okuyalım!

---

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

“Allâhümme salli salâten kâmileten, ve sellim selâmen tâmmen, alâ seyyidinâ muhammedini'llezî tenhallü bihi'l-ukad, ve tenfericü bihi'l-küreb, ve tukdâ bihi'l-havâicü, ve tünâlü bihi'l- rağâibü, ve hüsne'l-havâtimi, ve yüsteska'l-gamâmü bi-vechihi'l-kerîm, ve alâ âlihî ve sahibihî fî külli lemhatin ve nefesin, bi-adedi külli ma'lûmin leke.”

Bir de istiğfar duasını okuyalım!

“Allâhümme ente rabbî... Lâ ilâhe illâ ente halaktenî... Ve ene abdüke ve ene alâ ahdike ve va'dike mesteta'tü, eûzü bike min şerri mâ sana'tü, ebûu leke bini'metike aleyye, ve ebûu bi-zenbî fağfirlî, feinnehû lâ yağfiru'z-zünûbe illâ ente...”

Cenab-ı Feyyâz-ı mutlak, cümlemizi mağfurîn zümresine ilhak etsin de sevgili kullarının arasına biz aciz, günahkârları da kabul eylesin...

a. Mü'min ve Kâfirin Su İçmesi

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹

إِنَّ الْمُؤْمِنُ يَشْرَبُ فِي مَعَىٰ وَاحِدٍ
وَالْكَافِرُ يَشْرَبُ فِي سَبْعَةِ أَمْعَاءِ

(مالك حم.م.ت.حب. عن أبي هريرة؛ حم.طب. عن نضلة بن عمرو؛

حم. والبغوي عن رجل من جهينة)

RE. 230/5 (El-mü'minü yeşrebü fî mian vâhidin, ve'l-kâfirü yeşrebü fî seb'ati em'âin.)

“Mümin bir, kâfir yedi kursağına içer.”

Bugünkü dersimiz mü'minin içmesi hakkında... Geçen ders mü'minin yemesi hakkındaydı, bu seferki de mü'minin içmesi hakkında...

Bu evvelki derste geçen:²

الْمُؤْمِنُ مَنْ أَمِنَهُ النَّاسُ

(*El-mü'minü men eminehü'n-nâs*) “Mü'min, insanların kendinden emin olduğu kimsedir.”

وَالْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَيَدِهِ

(*Ve'l-müslimü men selime'l-müslimüne min lisânihî ve yedihî.*) “Müslüman da müslümanların elinden ve dilinden zarar görmediği kimsedir.” hadislerini hepimizin ezberlemesi gerekir.

---

¹ Müslim, *Sahîh*, c.X, s.395, no:3843; Tirmizî, *Sünen*, c.VI, s.488, no:1741; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.200, no:6893; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s. 375, no:8866; Mâlik, *Muvatta'*, c.V, s.1353, no:3418; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.465; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.V, s.23, no:5632; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, 9, no:162; Ebû Hüreyre RA'dan.

İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimaşk*, c.LVI, s.19; Ebû Nuaym, *Ahbar-ı İsfahan*, c.I, s.467, no:351; Şeybânî, *el-Âhâd ve'l-Mesânî*, c.II, s.208, no:999; Nadle ibn-i Amr RA'dan.

² Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.154, no:12593; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.II, s.264, no:510; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.357, no:7432; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.109, no:130; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.215, no:168; İbn-i Adiy, *Kâmil, fi'd-Duafâ*, c.II, s.263; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.III, s.24; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.150, no:748; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.102, no:24428.

Kâğıtlara yazıp levha olarak karşımızda tutmak değil de, gönlümüze yazıp onun gibi bir müslüman olmaya, onun gibi bir mü'min olmaya çalışmak vazifelerimizin başında olsa gerektir.

İnsanın İslâm ismini taşıması bir nimettir. Fakat İslâm'ın kendisini yaşamak, o en iyi nimet, en güzel nimet... İslâm'ı yaşamak yani. Kâğıtta yazılı olarak durması değil de kendisinin onu yaşaması. Öyle zannederim ki, bugün İslâm'ı yaşamaya hiç birimizin yüzü yok... O sahabe devrindeki, SAS Efendimiz'in tavsiyeleri üzerine kanaatkâr bir hayatı bugün benimseyecek bir fert bulunmaz. Hepimizin gözü refahta, hepimizin gözü yükseklikte... Bunu itiraf etmek, kabul etmek lazım.

Ama şimdi okuduğum şu hadis-i şerifte mü'minin yiyişiyle, kafirin yiyişini Cenab-ı Peygamber ayırıyor. Birinci derste yiyişini anlattı. Bu derste de içişini anlattı. Evvelki derslerde de hallerini anlattı.

Bir mü'minin mü'min olması için, bütün insanların ondan emin olması lâzım! Yalnız o kadar emniyet kesb edecek ki, herkes onun için;

“—Aaa, bundan daha emniyetli insan olmaz!” diyecek.

Fakat tabiatıyla mümkün olmayan bir şeydir. Peygamber SAS Efendimiz'den daha büyük, güzel kimse gelmemiştir. Ona da insanlar neler dediler. Deli deyinceye kadar vardırıdılar, mecnun dediler, hastalıklı dediler, saralı dediler.

Fakat bu umumi sözler makbul değildir. Söz sàlihlerin sözüdür. Sàlih insanlar, kâmil insanlar, olgun insanlar bir insan için iyi diyorlarsa, o iyidir. Başkaları ne derse desin...

Bir insana herkesin iyi demesi mümkün değil. Yalnız iyi insanlar, bir insana iyi dedi miydi, o iyidir. Bir insana da iyi insanlar kötü dedi mi, o kötüdür. Ama dünya onun için iyi diyormuş. Desin varsın. Dünyanın ona iyi demesi kâfi gelmez. Yalnız sàlih olan insanların iyi veya kötü demeleri kâfidir.

Bugünkü dersimizdeki bu yeme içme meselesi çok mühim.

Aziz kardeş, bugün biz ne kadar bolluk içerisinde, rahatlık içerisindeyiz el-hamdü lillâh... Buna karşı yiyişlerimiz de çok muntazam, çok mükemmel. Eskiden bizim çocukluk devirlerimizde göremediğimiz nimetler, bugün bol bol var. Onun için yalnız bir yemekle iktifa edemiyoruz.

Sular memlekette çok bol el-hamdü lillah. Ama su kâfi gelmiyor. Onun için çeşit meşrubatlar da bunun içerisine giriyor. Avrupa'dan olsun, memleketten olsun. Artık onları da evimizde sandıklarla bulundurup, yeme içme durumuna kadar varmışızdır. Bununla beraber, burada gözün doymaması da var. Mü'min hem az yer, hem kanaatkârdır, hem de gözü toktur. Bu bağırsak, haddi zatında altı olsun, yedi olsun, yetmiş olsun ne olursa olsun. Fakat bunun bir miktarı var ki, o miktar kadar insan yedi miydi...

Bir insan hayatını ayakta tutacak kadar bir şey yedi miydi o insana kâfi geliyor. Ondan ötesi insana yük ve ağırlıktır.

Ağırlık ne kadar çok olursa, insan o kadar zahmet çeker.

Bu içmeler de tabii yemeye bağlı. Yemek kuvvetli yenildiği takdirde hararet yapar, onun için su içmek mecburiyetindedir insan. O harareten dolayı onu teskin için çeşitli meşrubat içer. Şimdi buzdolaplarımız da var. Yazın buz gibi suları, Uludağ'da içer gibi bardak bardak içiyoruz. E bu ise mü'mine yakışan bir şey değil. Niçin? Bu aynı zamanda hem israfa gidiyor, hem de vücudumuza manevi zararlar iras ediyor. Çünkü Aişe Validemiz ne demişti:

“—Peygamber SAS'den sonra ümmetin başına gelecek en büyük belâ, tokluk olacaktır.”

Bizde bugün o tokluğun aşığıyız. Azıcık karnımız eksik kalsa, kıyamet koparıyoruz doymadık diye. Bugünkü eylemler de ondan değil mi? Doymamak, gözün doymaması. Onun için kıyamet kopuyor ortada.

Efendimiz SAS de buyurmuşlar ki:

“—Bu ümmetten en çok korktuğum şey, karınlarıyla iffet yerleridir.”

Karın doydu mu, kuvvetlendi mi şehvet tabiatıyla artıyor. Şehvet artınca, o da yapacağını yapmaya çalışacak. Her maddenin yaptığı gibi. Binâen aleyh toplumun zararlarından ileri geliyor ki...

Hız. Ali Efendimiz demiş ki, en büyük Deccal...

Korkuyoruz ya; “Deccal gelecek, şöyle yapacak, böyle yapacak...” diye. Çocukluktan beri duyduğumuz bir şeydir. Kitaplarda aslı da vardır Deccal’ın.

Bu Deccal, Hz. Ali Efendimiz’in tabirine göre, “Ahir zamanın alimleri en büyük Deccal’dır.” demiş.

İşte bu eylemleri yapan, alim diye geçinen insan... Sözde okumaya geldi. Okuyacak mektepte, memlekete faydalı olacak, ilim sahibi. En büyük belayı o getiriyor başımıza... Herhangi sınıfta olursa olsun. İlim bize fayda vereceği yerde, bugün bize zararlı oluyor. Sebebini ara da bul!

İşte bu çok yemenin ve çok içmenin zararlıdır bu. Az yiyen, aç içen insanın zararı kendisine olur, cemiyetine olmaz.

b. Akl-ı Selim Sahipleri

Bakın şimdi insanların böyle şeylerine bakın. Estaizü bi’llah:

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ
اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ لآيَاتٍ لِأُولِي الْأَبْصَارِ

(أل عمران : ١٩٠)

(Inne fî halkı’s-semâvâti ve’l-ardu va’htilâfi’l-leyli ve’n-nehâri leayâtin li-üli’l-elbâb.)

“Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelip gidişinde, akl-ı selim sahipleri için gerçekten açık ibretler vardır.” (Âl-i İmrân, 3/190)

Uli'l-elbab kim? Şimdi Ay var, gece var, gündüz var, yirmi dört saat değişiyor. Birçok alâmetler var yeryüzünde Cenâb-ı Hakk'ın varlığına ve birliğine işaret olan. Bu varlıklar alamettir. Kimin için? Uli'l-elbâb, temiz akıllı, aklı selim sahibi. Herkese değil. Hayvanlar da görüyor bu gökteki alametleri. Bütün eşyayı hayvanlar da görüyor, gâvurlar da görüyor, cingener de görüyor, ne kadar mahlûk varsa hepsi görüyor. Fakat onlar Allah'ın birliğine bunu işaret olduğunu anlayamıyorlar. Hepsi hala Hıristiyanlık, müşriklik davasında... Şirk davasında duruyor. Sebebi? Akılları salim bir akıl değildir.

“—Hocaefendi, deme öyle! Bak Ay'a gidiyorlar.”

Ay'a giden akıl başka, Allah'ı bulan akıl başkadır. Ay'a giden akıl, dünya aklıdır. Allah'a giden akıl, akl-ı ahirettir. İşte bu uli'l- elbâb olan akıldır yani. Üli'l-elbâb olan akıl kâfirde yoktur. Eğer kafirde bu akıl olsa, derhal iman eder. Bakar aya, güneşe, yere, etrafa, civara. Bunun sahibi bir Allah'tır der, iki diyemez. Aklı selimi olmadığı için papazın dediğinden dışarı çıkamıyor, düşünmeye de lüzum görmüyor. Bana ay lazım diyor, aya gideceğim diyor, başka bir şey düşünemiyor. Demek ki akl-ı selim değil.

Akl-ı selim kim bakalım şimdi? Bak ayet-i kerimeye dikkat et. Aklı selim kim?

الَّذِينَ يَذُكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ

وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا
مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا سُبْحَانَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ

(آل عمران : ١٩١)

(*Ellezîne yezkürûna'llàhe kıyâmen ve kuûden ve alâ cünûbihim*) “Onlar, ayakta dururken, otururken, yanları üzerine yatarken (her vakit) Allah’ı anarlar. (*Ve yetefekkerûne fî helkı’s-semâvati ve’l-ardı*) Göklerin ve yerin yaratılışı hakkında derin derin düşünürler ve şöyle derler: (*Rabbenâ mâ halakte haza bâtılâ*) Rabbimiz, sen bunu boşuna yaratmadın, (*sübhâneke fekınâ azâbe’n-nâri.*) seni tesbih ederiz, bizi cehennem azabından koru!” (Al-i İmran, 3/191)

Allah-u Teâlâ’nın zikrinde olan insanların aklı, akl-ı selimdir. Yoksa Allah’ın zikrinden uzak olan insanlarda akl-ı selimin damlası bile yoktur. Nasıl Allah’ı zikrederler?

Ayakta namaza durur. Duramıyorsa oturarak kılar. Duramıyorsa yatarak kılar. Nasıl imkân buluyorsa daima Allah’ı zikreder. Demek ki, akl-ı selim ancak Allah-u Teâlâ’nın zikrinde bulunan insanlardadır.

Öyleyse, (*Rabbenâ mâ halakte haza bâtılâ*) Rabbimiz, sen bunu boşuna yaratmadın! Hepsinin yaratılışında çeşitli hikmetlerin var ya Rabbi!” diyerek Cenâb-ı Hakk’a iltica eder, sığınır ve dua eder, yalvarır. Akl-ı selim sahibi olanlar bunlardır aziz kardeş.

Yoksa hepimizin akli var. Bak aya da gidiyoruz. Ayı da geçeriz belki yarın, başka yıldızlara da gideriz ama başka iş. Allah'ı tanımadıktan, bilmedikten, Allah'a boyun büküp onu zikretmedikten sonra insandaki akıl, akl-ı selim olmaz. Akl-ı selim olması için Allah'ın dediği gibi onun, Allah-u Celle ve Ala'nın yolunda olunması lazım. Şimdi o yolunda bulunmak için de Cenab-ı Peygamber'i Cenab-ı Allah yollamış o da bize gösteriyor yolu. Diyor ki: Aman çocuklar, evlatlarım, ümmetim! Bu yemeye içmeye çok düşmeyin. İnsanların emniyetini bütün insanlar sizlerden emin olacak bir duruma kendinizi getirmeye çalışın. Ama hırs var, bırakmıyor. Şehvet var, bırakmıyor. Ahlakların çeşidi var. Peşimizi bırakmıyor. Nefis bırakmıyor. Etrafımız gene bırakmıyor. Hepsi kamçulamakta. Kamçılansın varsın. Herkes vazifesini yapacaktır. Kamçulamaktan korkmamalı insan. Kamçılanır. Ama o vazifesinin öyle yapacak, sen de vazifeni ona göre yapacaksın. Mukavemet edeceksin yani, dayanacaksın. O nisbette de mevkin de artacak, namın da artacak, ahiretteki yerlerin de ona göre artacaktır. Demek ki bu çok içme, çok yemeden ileri geliyor. Çok yemek ve çok içmek ikisi de mezmun. Öyleyse itidali bulmak lazım. Nasıl?

Hız. Ömer Efendimiz'i davet etti oğlu Abdullah. Elin içine yağ koydu. Hız. Ömer:

“—Vallahi yemem!” dedi.

“—Neden?” dediler.

“—Biz Peygamber SAS’ın zamanında iki çeşit yemek yemezdik. Birisini yer, birisini de tasadduk ederdik.” dedi.

Bugün var mı böyle bir babayiğit? Hepimiz müslümanlık davasındayız. Kıyamet de koparıyoruz. Ama tasadduka gelince hepimiz çekiliyor, geri kalıyoruz. Çünkü hepimizin gözleri yüksekte... Paramızın sayısı çok olsun, malımızın sayısı çok olsun, şöhretimiz artık olsun. Hep bunların peşindeyiz. Bunlar ise cemiyeti yıkıcı şeylerdendir.

Eğer biz Peygamberimizin dediği gibi müslüman olsak, emin olunuz devletimiz dünyada bir tane olur. Dünyada da mes’ud oluruz, ahirette de mes’ud oluruz. Yan bakmaya kimse cesaret edemez bize.

“—Niçin?”

Gökler tayyareyle dolu, denizler de zırhlılarla dolu... Kolay mı adama yan bakmak. Ama böyle zevkimize, safamıza düşersek, tabiatıyla her tarafta mahrumiyet içinde kalırız. Bu uzun ders. Bu uzun dersi, bunları bak birçok ravileriyle size zikrediyorum ki bunları muhakkak surette içe yerleştirmek lazım. Kitapta olan, dilde olanın hiç kıymeti yok. Kitapta yazılıymış... Yazılı olsun varsın. Neler yazılı kitapta. İçe girmedikten... İçte de hafız insan. Hafız olmanın da gene kıymeti yok. İçeriye yerleşmesi lazım. Bildiğiyle insanın amel etmesi lazım. İçeriye yerleşmek demek, bildiğini yapabilmesi lazım. Bildiğini yapamıyorsan boş. Yük, eziyettir.

Dün bir efendi baba geldi.

“–Aman Hocaefendi, bize dua et!”

“–Hayrola?”

“–Bizim çocuk namaz kılmıyor, söylemesi ayıp!” dedi.

“–Neden?”

“–Hafız da yaptım kendisini... Fakat bugün namaz da kılmıyor.” dedi.

Ne acı ders, ne acı manzara... Dünya insanı nasıl yıkıyor, nasıl batırıyor yerin altına. Dünyadaki üç kuruş kazancını dinine tercih ediyor, Allah muhafaza etsin...

Bu hep çok yemenin hevesinde olmanın zararı. Çok yemenin ve çok içmenin, yani rahat etmenin zararı. Rahat etmesi için ahiretini terk ediyor, dünyasını tercih ediyor. Bugünkü ticaret alemimiz de bundan aşağı değil. Yatsı namazında herkes çarşıda... Yatsı namazında evinde oturan insanı bir tane zor bulursunuz. Akşam olmuş, yatsı olmuş, çarşı pazar gündüz gibi; herkes çarşıda...

“–Çalışacağız Hocaefendi, para kazanacağız...”

E çalışacaksın, para kazanacaksın da ne yapacaksın bu paraları? E dünya için işte... Saadetimizin icabı. Devlete faydası yok, millete faydası yok. Sen kendi kendine bir şeyler olacaksın. Ahiretin ne olacak bilmem.

Onun için Cenab-ı Peygamber diyor ki:

“–Yatsı namazıyla sabah namazının eğer siz kıymetini bilmiş olsanız, gücünüz yetmese de, hasta da olsanız; sürüklene sürüklene,

emekleye emekleye camiye gelirdiniz diyor. Habben kelimesi. Emekleye emekleye gelmeye çalışırdınız o fazileti kapmak için.

Size bir de şunu deseler ki, filan yerde şöyle kazanç var; oraya koşarak gidersiniz. Gecenizi gündüzünüze katar, o ticareti elde etmeye çalışırsınız. En büyük ticaret kapınızda sizin işte, evinizin önünde. Ezanı duyuyorsun, pekâlâ ama camiye gelmekte nasıl bağlanmış, hangi zincirlerle bağlanmış bilmiyorum artık.

Onun arkasından bir hadis-i şerif var. Gene bunlar hep mü'minin tarifi bahsinde:

c. Cennet Ehli Çocuk İsterse

Ahmed ibn-i Hanbel, Hennâd, Abd ibn-i Humeyd, Dârimî, Tirmizî, İbn-i Mâce, Ebû Ya'lâ, İbn-i Hibbân, Ebü'ş-Şeyh, Beyhakî ve Ziyâü'l-Makdîsî, Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

المُؤْمِنُ إِذَا اشْتَهَى الْوَلَدَ فِي الْجَنَّةِ كَانَ حَمْلُهُ
وَوَضْعُهُ وَسِنُّهُ فِي سَاعَةٍ وَاحِدَةٍ كَمَا يَشْتَهَى

(حم. وهناد وعبد بن حميد والدارمي ت. حسن غريب

ه. ع. حب. وأبو الشيخ في العظمة ق. ض. عن أبي سعيد)

RE. 230/6 (*El-mü'minü izeştehe'l-velede fi'l-cenneti, kâne hamlühû ve vad'uhû ve sinnühû fî sâatin vâhidetin kemâ yeştehî.*)

(*El-mü'minü izeştehe'l-velede fi'l-cenneti*)
“Mü'min, Cennette çocuk istediğinde, (*kâne hamlühû ve vad'uhû ve sinnühû fî sâatin vâhidetin kemâ yeştehî*) onun hamileliği, doğumu ve yaşı bir anda istediği şekilde olur.”

Şimdi Cenab-ı Peygamber bize cenneti tarif ediyor. Cennet ne kadar güzel bir yer! “Cennet öyle güzel bir yer ki, burada cenneti kazanan insanlar, ne büyük nimetlere, devletlere mazhar olacaklarını bilsinler de dünyayı ona göre tercih etsinler.” diye.

Cenneti tarife gücümüz de yetmez. Şimdi bugün bir beyaz saray varmış mesela Amerika'nın. Şu kadar güzelmiş de bu kadar güzelmiş de... Eh mümkün. Bizim de güzel bağlarımız, bahçelerimiz var. Fakat cennete örnek olmaz, cennete müşabih de olmaz. Çünkü cennet Allah-u Teâlâ'nın yed-i kudretiyle mü'min kulları için yaptığı hak bir yer. Umumi bir yer değil, hak bir yer. Orası mü'minlerin istirahatgahı. Dünyada çektikleri şu kırk elli senelik bir eza var, cefa var, sıkıntı var. Bu sıkıntının mükâfatını orada görecekler kazanabilirlerse... Kazanamazlarsa o da bedhahlık ayrı iş.

---

³ Tirmizî, *Sünen*, c.IX, s.126, no:2487; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.XII, s.399, no:4329; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.III, s.9, no:11078; Dârimî, *Sünen*, c.II, s.434, no:2834; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.XVI, s.417, no:7404; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.II, s.317, no:1051; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.188, no:6582; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

Şimdi orada tabii insanın canı her şeyi isteyecek. Cennete çoğalma yok, nesil artmayacak cennette... Tevellüt yok yani, çocuk olmayacak. Evlat olmayacağı halde bile bir insanın faraza canı evlat istedi. “Ah bir oğlum olsa benim!” dedi. “Bir kızım olsa da sevsem!” dedi. Derhal, hatırına geldiği anda, çocuk kemale gelmiş olardan karşısına çıkar. Allah için güçlük yok. Güçlük, zahmet hep bizim işimiz.

Onun için bu olmayacak bir şey ama çünkü orada artmak yok. Burada kimler cennete hak kazandıysa, orada onlar yaşayacaklar. Meselâ, bir Adem AS’ın bugün kaç milyar evladı var. Orada da böyle tevellüt olursa, cennet dar gelir insanlara. Allah bırakmaz, genişletir onu. Fakat orada o yok. Çünkü haksız olarak orada o zaman yetişecek. Dünyada bir zahmet çekip de hak kazanmadı ki oraya girsin. Orada babası istedi geldi dünyaya ama bir hak kazanmadı. Orası hak kazananların yeri olduğu için orada tevellüt yok.

Fakat canı istedi adamın. Ah bir an içerisinde olması mümkün. Nasıl istiyorsa ama... Kız mı istiyor, oğlan mı istiyor, ufak mı istiyor, büyük mü istiyor, kara mı istiyor, beyaz mı istiyor, derhal olacak.

Allah cümlemize bu güzel yerlere girebilmek şerefini ihsan buyursun. İkinci bir hadis:

d. Mü'min Mü'minin Aynasıdır

Ebû Dâvud Ebû Hüreyre RA'dan; İbn-i Ebî Âsım, Taberânî ve Ziyâü'l-Makdîsî, Enes ibn-i Mâlik RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

المؤمنُ مِرْآةُ الْمُؤْمِنِ

(د. عن أبي هريرة؛ ابن أبي عاصم طس. ض. عن أنس)

RE. 230/7 (*El-mü'mini mir'âtü'l-mü'mini.*)
“Mü'min, mü'minin aynasıdır.”

Mü'minde iki çeşit aynalık vardır. Birincisi, bildiğimiz bir ayna var ya, hani bakınca içerisinde insan kendisini görür. Kemale erişen insan tıpkı bu ayna gibidir. Bu aynaya baktığı vakit, insan kendisini muhakkak onun aynasında görür.

Bir de ilim aynası vardır insanlarda... İlim aynası vasıtasıyla da birbirlerinin aynasıdır. Yani ben senin kusurlarını görür, derim ki:

“—Kardeş senin böyle böyle eksikliklerin var!”
İlim vasıtasıyla görüyor. O da der ki:

---

⁴ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.76, no:4272; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.167, no:16458; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.113, no:7645; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.410, no:8109; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.184, no:6571; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.325, no:2114; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.269, no:6194; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I s.105, no:124; Temmâmü'r-Râzî, *Fevâid*, c.I, s.437, no:438; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VII, s.521, no:12120; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'D-Duafâ*, c.VI, s.231; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

“—Senin de böyle böyle kusurların var!” der. Bu iki taraf birbirleri için ayna olurlar.

Ayna olurlar ama asıl ayna kâmillerin aynasıdır ki, o aynanın içerisinde akis vardır. Nasıl güneşe karşı çıktığımız vakitte aksettiriyor güneşi bize... Aya tutarsak ayı aksettiriyor. İşte bu akis vasıtasıyla insan onun halini kendisine çeker. Akseder hali. Sen de bakarsın aynen onun gibi olursun.

Onun içindir ki büyüklerin derslerinde *rabıta* diye bir madde koymuşlar ki bu aynı akistir. İki gönlün birbiriyle karşılaşması demek. İki gönül birbiriyle karşılaştığı vakit, büyük gönül küçük gönüle tesir eder. Küçük gönülde de inkişaf hasıl olur. Bu, o insanın aynasındaki temizliğe bağlı. Aynası ne kadar temizse, o kadar kendisine inkişaf olur, yani nurlar vaki olur. O büyüklerin kalplerindeki nurlar, ötekinin kalbine doğru akseder. Aks-i ziya etmesi dolayısıyla onun kalbinde de nur hasıl olur. O nur vasıtasıyla da kendisinde inkişaf olur; dünya ve ahiret saadetlerini kazanmasına sebep olur.

Onun için, mü'min mü'minin aynasıdır. O olmazsa kendi nefsinin eksikliğini göremeyecek. Kendi nefsinin eksikliklerini gösterebilecek bir zata ihtiyacı var. Herkes, herkese kusurunu gösteremez. Kendi kusurunu gösterebilecek bir adam lazım ki, insana senin kusurun budur diye gösterebilsin.

Bu sözle olmaz ama. Sözle yaptırılamazsın. Bir adama söz söyledin mi, sana düşman kesilir, darılır, küser. Bir daha yanına da sokulmaz. Öyleyse ona onu söyleyebilecek bir kudret ile ona anlatacaksın. Sözle değil, hal ile... Hal ile anlatabildiğin takdirde, o zat da bakarsın bir gün o kötü huylarını, adetlerini bırakmış, hatta seni de geçmiş bir duruma gelebilir.

O zaman mü'min, mü'min için onun ayıbını göstermeye sanki bir aynadır. Teşbih olarak.

e. Mü'min Mü'mini Korur

Gene buyuruyor ikinci bir bunu tekid:

Ebû Dâvud ve Beyhakî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

المؤمن من مرأة المؤمن والمؤمن أخو المؤمن
يكف عليه ضيعته ويحوطه من ورائه

(د. ق. عن أبي هريرة)

RE. 230/8 (*El-mü'minü mir'atü'l-mü'mini, ve'l-mü'minü ehu'l- mü'mini, yeküffü aleyhi day'atehû, ve yehûtuhû min verâihî.*)

⁵ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XIII, s.76, no:4272; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VIII, s.167, no:16458; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.184, no:6571; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.141, no:673; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XXII, s.101, no:24444.

(*El-mü'minu mir'atü'l-mü'mini*) “Mümin müminin aynasıdır. (*Ve'l-mü'minü ehu'l-mü'mini*) Ve mümin müminin kardeşidir. (*Yeküffü aleyhi day'atehû*) Nerede rastlarsa onu toplarlar, (*ve yehûtuhû min verâihî*) ve arkasından korur.”

Allah kusurlarımızı affetsin... Mü'min mü'minin aynası. Hepsini biliyoruz. Ama hiçbir ayna olduğumuz da yok. O aynadır ki sana kardeşini gösterir ki, bu kardeşin zayıf bir yardıma da muhtaçtır, açtır, çıplaktır... Elinden de tutmak lazımdır. Ama hiç kimsenin kulağı duymaz, hiç kimse bundan müteessir olmaz. Neden olmaz acaba?

Şimdi bunu izah sadedinde buyuruyor ki:

Çünkü mü'min mü'minin kardeşidir. Kardeşi olunca, kardeşini insan nasıl himaye ederse, nasıl muhafaza ederse, nasıl korursa; mü'min de birbirini böyle korumak ve muhafaza etmek zorunda ve mecburiyetindedir.

İki kardeş birbirini korumaz mı? Korumuyorsalardı kardeş değillerdir.

Mü'minler de Allah tarafından kardeş kılınmıştır. Kur'an'da her zaman dinliyoruz:

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

(الحجرات: ۱۰)

(*Inneme'l-mü'minûne ihvetün*) “Mü'minler ancak kardeşlerdir.” (Hucurât, 49/10)

Nasıl olacak? Mü'min, mü'min kardeşine rast geldiği vakitte, o kardeşinin işlerini kontrol eder. Eğer işini beceremiyorsa, yapamıyorsa, onun işini derler, toplar; onun işini meydana getirir, onu ayağa kaldırır.

Kardeş, görüyor musun mü'minin vazifesini. Mü'min kardeşini kontrol eder. Eğer o kardeş işini yürütemiyorsa, beceremiyorsa, zayıf ise onun elinden tutar;

“—Böyle yapacaksın kardeşim, şöyle yapacaksın kardeşim! Al sana biraz sermaye vereyim de kendini şöyle topla!” diyerek ona yardımcı olur ve onu ayağa kaldırır. Ticaret, sanat, ziraat, ne işle meşgulse ona yardımcı olur, onun işini derleyip toplayıverir.

Var mı böyle bir mü'min kardeş? Hepimiz mü'minlik davasındayız. Yapıyor muyuz bu işi şimdi? Birbirimizin elinden tutan kaç kişiyi gösterebilirsiniz bana? Tutuyorsa, mutlaka kendi dalgası vardır orada. O dalga için tutuyordur, dalgası saklıdır belki altında... Sonra çıkar meydana.

Bak daha o kadarla da bitmiyor; onu muhafaza eder, korur o olmadığı zamanda... Mesela bırakmış, bir yere gitmiş. Hasta olmuş, gelememiş. Askere gitmiş, şuraya gitmiş, hacca gitmiş filan. Yok işinin başında... O işinin başında olmadığı vakitte onu muhafaza eder arkasından. İşini hiç eksiksiz olarak yaptırır, devam ettirir.

Allah cümlemizi affetsin de, bu mü'minlerin sınıfına girebilmenin çaresini ihsan etsin...

Bu çok yemek, çok içmenin zararlarından birisi, insan kendisinden başkasını düşünmemesidir. Ben yiyeyim, ben yaşayayım. Bana ne öteki? O da çalışsın diyor.

Yâsin Sûresi'ni her gün okuyoruz. Yâsin Sûresi'nde, gâvurlar dediler bu sözü... Fukaralar gittiler o gâvurlara, dinsizlere. Dediler yardım edin.

“—Allah bize nasib etti, siz gidin Allah'tan isteyin!” dediler. “Bizden niye istiyorsunuz?” dediler.

Bugünkü zengin de öyle diyor. Bak biz çalışıyoruz diyor. Sen de git çalış diyor. Ama bugün bak beş parmağın hepsi ayrı ayrı. Bütün vücuttaki azaların hepsi ayrı ayrı...

f. Mü'min Geçimli Bir Kimsedir

Gene bir tane daha söylüyor:

Ahmed ibn-i Hanbel, Sehl ibn-i Sa'd RA'dan; Taberânî ve Ziyâü'l-Makdîsî, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan; Hâkim, Beyhakî ve Hatîb-i Bağdâdî, Ebû Hüreyre RA'dan; Temmâmü'r-Râzî ve Taber"anî, Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz şöyle buyurmuş:⁶

المؤمنُ يَأْلِفُ وَلَا خَيْرَ فِي مَنْ لَا يَأْلِفُ
وَلَا يُؤْلَفُ

(حم . عن سهل بن سعد ؛ طس . ض . عن جابر ؛ ك . ق . خط . عن أبي هريرة ؛

تمام طب . عن ابن مسعود موقوفاً)

RE. 230/9 (*El-mü'minü ye'lefü, ve lâ hayra fî men lâ ye'lefu ve lâ yü'lefü.*)

(*El-mü'minü ye'lefü*) “Müslüman, geçimli insandır, mûnis insandır. Kendisi başkasıyla geçinir, başkası da kendisinin yanına sokulabilir.”

Ülfet, iyi geçim... Şımarıklık yapmaz, büyüklük taslamaz, kibr ü gururu yoktur. Benlik denilen şeyi bilmez mü'min.

Alt tarafında diyor ki:

(*Ve lâ hayra fî men lâ ye'lefü, ve lâ yü'lefü*) Kendisi başkasıyla geçinemeyen, başkasının da yanına sokulamadığı, sert mizaçlı, geçimsiz, ünsiyet etmeyen, sıcak ve sokulgan olmayan, yanına sokulunmayan insanlarda hiçbir hayır yoktur.”

---

⁶ Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.400, no:9187; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.73, no:59; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.X, s.236, no:21627; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.474, no:8919; Ebü's-Şeyh, *Emsâl fi'l-Hadîs*, c.I, s.217, no:178, 180; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.165, no:13096; Ebû Hüreyre RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.58, no:5787; Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.108, no:129; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.117, no:7658; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.177, no:6549; Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.335, no:22891; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.VI, s.131, no:5744; Ebü's-Şeyh, *Emsâl fi'l-Hadîs*, c.I, s.218, no:179; Ebû Nuaym, *Ahbâr-ı İsfahan*, c.6, s.385, no:40400; Beyhakî, *Âdâb*, c.I, s.197, no:159; Ruyânî, *Müsned*, c.III, s.193, no:1031; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.165, no:13097; Sehl ibn-i Sa'd RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.IX, s.200, no:8976; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XIII, s.293, no:35686; Temmâmü'r-Râzî, *el-Fevâid*, c.I, s.370, no:944; Abdullah ibn-i Mes'ud RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.I, s.141, no:678; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.295, no:2698; *Câmiü'l-Ehadîs*, c.XXII, s.108, no:24434.

g. Mü'minler Bir Bina Gibidir

Bunu da okuyalım da burada kalsın inşallah!

Buhârî, Müslim, Tirmizî, Neseî ve İbn-i Hibbân, Ebû Mûsâ el- Eş'arî RA'dan; Taberânî, Ebû Hüreyre ve Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا

(خ. م. ت. ن. ح. ب. عن أبي موسى؛ طس. والرامهرمزي عن أبي هريرة وأبي سعيد)

RE. 230/10 (*El-mü'minü li'l-mü'mini ke'l-bünyâni, yeşüddü ba'duhû ba'dan*)

(*El-mü'minü, li'l-mü'mini ke'l-bünyân*)
“Mü'min mü'min kardeşi için bir bina gibidir. (*Yeşüddü ba'duhû ba'dan*) Birbirlerini kuvvetlendirirler, takviye ederler.”

Böyle kısa hadisleri hep ezberlemek lâzım!

Geçen gün bir a'mâ geldi, gördünüz mü bilmem. A'mâdır ama hafızdır. Şuralarda bir yerde oturuyor, bazen gelir. Bazı hadisleri ezberliyormuş;

“—Okuyayım da dinleyiver hocaefendi!” diyerek okudu.

İki bin tane hadis ezberlemiş, Kur'an'ı ezberledikten başka, a'mâ olduğu halde, yâni görme özürlü olduğu halde iki bin tane hadisi ezberlemiş, Daha da çalışıyor ezberlemeye... Allah hafıza vermiş bunlara, uzunca hadisleri bile su gibi okuyor.

Bunlar ki çok kısadır, muhakkak hepimiz tarafından ezberlenmesi mümkündür, üzerine düştüğümüz taktirde.

Şunu da izah edeyim: İnsanın bilgisi nisbetinde kıymeti artar. Bu meşhur bir şeydir. İngilizceyi öğrenebiliyoruz, Fransızca'yı öğrenebiliyor. İsteyenler Almancayı, İtalyancayı, bazı isteyenler Rusçayı da filan belleyebiliyorlar. Fakat bizim için en mühim olan şey Kur'an'ı bilmek.

Bir müslümanın birçok şeyleri bilip de Kur'an'ını bilmemesi kadar ayıp bir şey yoktur. Bu yirmi sekiz harften ibaret. Üzerine düşerse insan yirmi sekiz saatte öğrenir. Gabi olursa yirmi sekiz günde öğrenir. Yirmi sekiz günde öğrenemezsen, yirmi sekiz ayda muhakkak

---

⁷ Buhârî, *Sahîh*, c.II, s.289, no:459; Müslim, *Sahîh*, c.XII, s.467, no:4684; Tirmizî, *Sünen*, c.VII, s.167, no:1851; Neseî, *Sünen*, c.VIII, s.338, no:3513; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.404, no:19640; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.I, s.468, no:231; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.102, no:7611; Beyhakî, *Sünenü'l- Kübrâ*, c.VI, s.94, no:11291; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.41, no:2341; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.XIII, s.224, no:7295; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.478, no:3182; *Müsnedü'l- Hamîdî*, c.II, s.340, nı:772; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.112, no:134; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.68, no:503; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.I, s.196, no:556; İbn-i Ebî Şeybe, *Musannef*, c.XI, s.21, no:30985; İbn-i Asâkir, *Mu'cem*, c.II, s.78, no:1218; Abdullah ibn-i Mübarek, *Zühd*, c.I, s.118, no:350; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.IV, s.182, no:6563; Hatîb-i Bağdâdî. *Târih-i Bağdad*, c.II, s.5, no:423; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.VI, s.35, no:5718; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.VIII, s.165, no:13095; Ebû Hüreyre ve Ebû Saîd RA'dan.

hafıza olur artık insanda. E bunun üzerine insan bir türlü veremiyor kendisini. Verememesinin sebebi çok yemek ve çok içmek. Yemekten, içmekten fırsat kalmıyor öğrenmeye. Ama İngilizceyi, Fransızca'yı öğrenmeye vakit buluyor. O dünyaya ait de onun için. Bu ahirete ait olduğu için bunun üzerine insan kendisini veremiyor.

Şimdi bu tabii bu yeni alfabe ile İngilizce de yazılıyor, Fransızca da yazılır, Latince de yazılır ama bu lisanın kendi kelimesi olan yazıyı bilmek de o kadar zor bir şey değildir.

İnsanın bilgisi ne kadar çok olursa, o kadar çok faydalanır. Bugün kütüphanelerimizdeki yüz binlerce hatta milyonlarca kitaplar bu yazılarla orada mestur, örtülü, kapalı kalmıştır. Çünkü okuyucusu yok. Neden? Yetişen nesil onu bilmiyor.

“—E bilmesi zor mu?”

Hayır, değil.

“—Zor değil de niçin bilemiyoruz?”

Bilemediğimizin sebeplerinden birisi, bu yemeye ve içmeye, rahata düşkünlüğümüzdür. Çünkü en korkunç şeylerden birisi rahata düşkünlüktür. Mü'min daima mücadele halindedir. Mücadele halinde olan insan rahat yüzü görmez. E sen de mücadeleyi bırakıyorsun, rahata düşkün oluyorsun. Rahata düşkün olunca da, tabiatıyla bunlardan mahrum oluyorsun.

Şimdi burada diyor ki:

(*El-mü'minü, li'l-mü'mini ke'l-bünyân*)
“Mü'min mü'min kardeşi için bir bina gibidir.
(*Yeşüddü ba'duhû ba'dan*) Birbirlerini
kuvvetlendirirler, takviye ederler.”

Ah ah, Allah kusurlarımızı affetsin... Bunlar hep bu kitaplarda yazılmış. Allah razı olsun yine yazıp da bırakanlardan. Bugün hiç olmazsa kitaplardan okuyabiliyoruz. Yarın bunun lafını da duyamayacak günler gelecek.

E bu *bünyân* da demek? Bünyan, binalar demek. Mü'minler ne kadar? Altı yüz milyon, yedi yüz milyon... Sayısı yedi yüz milyon olan müslümanın bugün, o gündeki üç yüz on üç müslüman kadar kıymeti yok! Bedirdeki üç yüz on üç müslüman, bugün yedi yüz milyon müslümanın yaptığından çok a'lâsını yapmıştır.

O günkü düşman da bugünkü düşmandan yine az değildi, eksik de değildi. Kuvvette, maharette, her şeyde üstündü. Üstünken, bu üç yüz on üç onların hakkından geldi. Çünkü imanları tam, korkuları yok. Allah bir, ölüm hak diyorlar, şehid oluyorlar.

Bugünkü insan ölümden korkuyor. Ölümden kaçıyor. Ölümden korkan, kaçan adamdan ne olacak. İşte üç buçuk Yahudi, atmış milyon, yüz milyon mu tutar, Arabın anasını ağlattı. Kaçacak yer bulamadılar. Tabii hepsi dertlerine düşmüşler, yeme içme sevdasındalar, yaşama sevdasındalar. Sıkıyı gördüler mi kaçan kaçana. Olur mu böyle şey canım? Müslüman bunu...

Ölür gene gavurun şeyisine, yahud gibi millete esir olmaya razı olmaz!

Allah affetsin. Neden? Sözde yedi yüz milyon insan, bir bina gibi. Bu binanı içinde kaç tane taş var, kaç tane kumu var, kireci var, çimentosu var, ağacı var, demiri var, çivisi var. Ama hepsi bir araya gelmişler, binayı kurmuşlar. Ama içinden birer birer alırsan.,, Taş derse, “Benim neyime lazım!” Çimento derse, “Benim neyime lazım!” O bir tarafa ayrılrsa, öbürü bir tarafa ayrılrsa, nasıl bu bina çökerse; cemiyet-i İslâmiye de böyledir.

“—Bana ne?” dedin miydi, çöküntüye yol açmışsın demektir.

“—Bünyân gibi olacaksa ne olacak?”

Birbirlerini takviye ederler. Mü'min birbirini takviye eden adamın adıdır. Açık bir hüküm. Mü'min birbirini takviye eden adamın adıdır. Yoksa birbirinin ayağına çelme takıp düşürmeye çalışan adamın adı değildir.

Onun için Cenab-ı Peygamber'e sordular:

“—Ya Rasûlallah! Filan yerde filan hanım var. Başını secdeden kaldırmaz, bütün gün de oruçludur. Fakat o herkesin aleyhinde konuşur. Ne dersiniz?”

Buyurdu ki:

“—O cehennemliktir.”

Namaz kılıyordu, oruç da tutuyordu. Neden cehennemlik oldu? Çünkü bu dedikodu cemiyeti yıkmanın en birinci, en kolay yoludur.

Onun için İslâm'da günahların başında gelenlerden birisi de gıybet olmuş.

İnsan hatasız olur mu? Burası cennet değil ki, cennette olmayacak hata... Burası dünya olduğu için nefsimiz var, şehvetimiz var, şeytanımız var... Etrafımızda münafıklar var, gâvurlar var. Evdeki çeşitli musallatlar var. Onun için insan kendini kurtaramaz. Peygamber olmadıkça, yahut Peygamberin vekili olan evliya olmadıkça... Peygamberin varisleri olan evliyalar vardır, onlar müstesna... Onlardan başka bütün insanlar bu beş belanın altındadırlar. Her çeşit günahı yapmaktan mahfuz değildirler. Günahlarla baş başadırlar.

Onun için, sen günahları görmek suretiyle insanların ayıplanmasını değil de, insanları birbirine bağlamak, kilitlemek nasıl oluyor ona bak! Dedikoduyu bırak. Sen kendi hatanı düşün, kendin vaktiyle neler yaptığını düşün! Şimdi yaşlı başlı olmuşsun da bir şey yapamıyorsun ama vaktindeki hatalarını da bir gözünün önüne getir de ondan sonra başkalarını tenkide kalk. Allah hepimizi affetsin... Bu büyük bir derstir yani.

(El-mü'minü li'l-mü'mini ke'l-bünyân)
“Mü'min mü'min kardeşi için bir bina gibidir.
(Yeşüddü ba'duhû ba'dan) Birbirlerini kuvvetlendirirler, takviye ederler.”

Gelecek dersimizde de mü'min-i kavi ile mü'min-i zaifi tarif edecekler.

Allah cümlemizi affetsin... Tefvikât-ı samedâniyyesine mazhar eylesin... Peygamber SAS'in tebliğatına kulak verip yapabilmeye çalışan ve Allah-u Teâlâ'nın sevgi ve rızasını kazanmaya çalışabilen sevgili kullarının arasına sizi de, bizi de kabul eylesin Cenâb-ı Hak...

El-fâtihah!

Mehmed Zâhid KOTKU

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

